

IT-TIENI HADD TAL-GHID (2018) IL-FIDI F'GESÙ TERREMOT FIL-HAJJA!

Contributed by Frans Galea
 Saturday, 07 April 2018
 Last Updated Saturday, 07 April 2018

Din
 hija il- Liturgija tat-tieni Hadd ta' l-Ghid (2018) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Kull
 min tassew g'andu Fidi adulta fi Kristu Rebbie' fuq il-Mewt, hu mimli jelu u
 'e!!a g'aliH u jixxennaq biex jg'in lill-Knisja xxerred l-A'bar Unika u
 tal-g'a!eb tieg'U kullimkien. Mhux fa li
 jkollok din il-Fidi. Dan ng'idu g'alija
 l-ewwel wie'ed. Imma nkunu |gur fit-triq
 it-tajba jekk g'andna l-Grazzja li nixxennqu g'al aktar Fidi, nitniehdu
 fit-Talb tag'na biex Kristu jikber fina g'ax g'adu |g'ir wisq. L-Antifona tal-Bidu tal-Ewkaristija ta' dan
 it-Tieni &add tal-G'id titkellem ar fuq dan meta tikkwota lil San Pietru:
 “Ladarba intom b'al trabi g'adhom jitwieldu, ixxenqu g'al dak il-'alib safi,
 il-'alib tar-ru', biex bih tikbru sa ma taslu g'as-salvazzjoni.” (1 Pt. 2, 2).

Gwaj
 g'all-bniedem li ja'seb li g'andu Fidi kbira u m’g'andux g'alfejn jitlob g'al
 Fidi ikbar g'ax kuntent b’li g'andu.
 Aktarx li hu mqarraq. Min beda
 miexi fit-triq tal-Fidi, qatt mhu kuntent b’li g'andu. Min daq kemm hu tajjeb il-Mulej irid iduq
 iktar. Min g'araf xi ffit kemm hi kbira
 l-Im'abba ta' Kristu g'alih personali, irid jag'raf iktar. M’hemmx g'ejja
 hawn! Fi Kristu m’hemmx g'ejja g'ax fi
 Kristu hemm &ajja u &ajja bil-kotra.
 Id-dinja tg'ejjik, iva, imma Kristu le.

Il-Kolletta,

I-ewwel talba tal-Quddiesa tal-lum, ukoll tg'inna nifhmu kemm hu mportanti li nindunaw li l-ajja kollha hija mixja ta' Fidi sakemm naslu fis-Sema pajjilna. Wara li titlob g'al Grazzja ikbar ta' Fidi, hi t'e!!e! li a'na jkollna dehen biex nifhmu b'liema 'asil tnaddafna, b'liema spirtu tnissilna mill-!did u b'liema demm infdejna. Araw x'g'ana hemm fi Kristu! Ma tiski a qatt tiskopri l-!did.

Importanti

li nifhmu, jew iktar importanti, nemmnu, b'liema 'asil tnaddafna fil-Mag'mudija tag'na. Kemm ftit japprezzaw x'rigal enormi hi l-Mag'mudija. G'idna kemm-il darba li l-Mag'mudija mhix biss ir-rit li g'amlulna meta konna trabi, imma tkompli tikber fina sal-a"ar jum.

Il-Mag'mudija hija mog'dija mid-dlam g'ad-dawl, mill-jasar tal-libda g'ad-dnub u tal-ego!mu g'all-'elsien tal-Im'abba u l-g'otja lil 'addie'or, mill-mewt g'all-ajja ta' Dejjem li tibda !a minn hawn. Il-Mag'mudija hi tal-g'aleb u ma tistax isse" f'daqqa. Meta nir evuha nkunur iverjeha b'ala l'errieg'a li wara trid tissaqqa sa ma ssir silra li tag'ti frott ta' g'emil tal-g'aleb. Jekk il-Mag'mudija tibqa' l'errieg'a, allura a'na nibqg'u egoisti, imdawrin bil-bija' ta' x'jista' jilri, bla fidu ja f'Alla, bla Fidi vera, anke jekk inkunur reli!ju!rdquo;.

Il-Mag'mudija

hi Twelid did. Jekk wie'ed jitg'ammed u meta jikber juri ar li ma se"x Twelid did fih, dan ma jfissirx li l-Mag'mudija mhix effika i u hija biss teatrin. F'min tikber fih il-Mag'mudija tieg'u hu jitnissel mill-!did, kif tg'id il-Kolletta, isir Bniedem did. Il-bniedem il-qadim imut fl-ilmijiet tal-Mag'mudija u jitla minn hemm Bniedem did li hu l-Ispirtu ta' esu li jg'ammarr fina.

U

importanti wkoll li nemmnu u ng'arfu b'liema demm infdejna. Jinfeda Isir. L-ilsira kienu jinfedew fl-img'oddi, jekk xi benefattur kien i'allas g'all-'elsien tag'hom. Kemm a'na g'omja li m'g'andniex 'ila nindunaw bil-jasar tal-bniedem. Jekk ma nindunawx b'dan kif se nifhmu g'al xhiex bata Kristu sa fuq is-Salib? Xi blonn kien hemm li Hu jg'addi minn dan kollu? Xi jfisser g'alija personali l-Qawmien tieg'U? Jien twelidt ilsir, mibjug' lid-dnub g'ax ma ng'addix ming'ajr dnub. Twelidt nilbed lejja sa mill-ewwel twer!ieq g'al 'alib ommi. Il-bniedem hu egoista di natura g'ax g'andu dubju dwar Alla f'mo'u li hu l-effett tad-dnub ta' Adam u dan jag'mlu jib!a' solitarju, jibieg' g'all-idoli li jfittex ming'andhom ftit sigurtà... pere!empju l-flus, l-affetti, l-opinjoni ta' addie'or, e . A'na Isira u tlab b'idjena ma'ru!a 'l barra nitkarrbu: 'obbuni, 'obbuni, 'obbuni!rdquo; Dan hu l-bniedem mhux mifdi minn Kristu.

Imma
 L-Fidi adulta fi Kristu tag'mel minna ulied is-Sultan! Uljed adottati minn Alla! Nitilg'u mill-kantina fejn jg'ammru l-ilsira, u nitilg'u fuq, fis-Sala sabi'a tas-Sultan.
 X’differenza hemm bejn li jkollok dubju dwar jekk Alla hux jag'ti kasek, jew li jkollok xhieda lewwa fik li Alla hu Missierek tassew!

L-Ewwel
 Qari

L-Atti
 tal-Appostli hu Ktieb ferrie'i fil-Bibbja.
 Il-Knisja t'obb tujah fil-Liturlija ta’ {mien il-G'id. Huwa l-Ktieb li jiddiskrivi Knisja g'adha titwieled; Knisja mbell'a b’dak li rat b’g'ajnejha u messet b’idejha; Knisja mimlija bin-Nar tal-Ispirtu s-Santu.
 Fuq kollox, Knisja g'al kollox mix'uta biex ixandar
 l-ikbar Irajja li qatt !rat fl-Istorja: il-Qawmien mill-Mewt ta’ Kristu. Kienu nies Lhud dawn, li ndunaw li kienu qed jg'ixu esperjenza li Alla kien wieg'ed sa minn {mien Abraham. Propju huma!

{ew!
 sinjali hemm b'onn li jo'or!u mill-Knisja tal-lum: l-Im'abba lejn l-g'adu u l-g'aqda ta’ bejn l-a'wa. Im'abba u g'aqda, lew! affarijiet li d-dinja qatt u qatt ma kellha. G'aliex? G'ax id-dinja hi fformata minn bnedmin b'alna, li wirtu t-ta'sir u l-kundanna g'all-mewt minn missirijiethom. enerazzjoni wara lenerazzjoni. Kull bniedem dan jafu, u min'abba f’hekk kull bniedem huwa awtomatikament egoista, ji!bed lejha, jiddefendi ru'u dejjem anke meta g'andu tort. Mhux g'ax 'ajin, dejjem ng'idu, imma g'ax hu Isir. Ilsir ta’ sitwazzjoni li sab ru'u fiha mhux tort tieg'u.

Imma
 ekku, lil dan il-bniedem tidhiru Salvazzjoni.
 Il-mewt li tbejg'u, l-imwiet ta’ kuljum li j'assbuh, dawn kollha lew mirbu'a g'alih mill-Qawmien ta’ Kristu!
 din hi l-A'bar it-Tajba. Dnibna kemm dnibna, jekk nemmnu li Kristu xtrana b’Demmu l-g'ajil, a'na lkoll qaddisin, a'na lkoll !usti, i!ustifikati mhux mill-opri tag'na, imma mill-Opra Wa'danija ta’ Kristu: il-Mewt u l-Qawmien tieg'U. min tassew jemmen dan... u kull meta nitkellmu fuq Fidi, dwar dan inkunu qed nitkellmu... kull min jemmen dan, jitfejqu l-!rie'i interni ta’ qalbu, ikollu s-sigurtà li Alla hu Missieru, u ma jibqax iktar imdawwar bi - irku tal-bija’. M’g'adux iktar ilsir. M’g'adux iktar egoista u ji!bed lejha, g'ax m’g'andux g'alfejn. Jista’ j'obb! U dan mhux g'ax hemm il-kmandament. l'obb biss min hu mfejjaq mill-!rie'i ta’ Kristu!

In-nies

li se nisimg'u fuqhom, jejistu anke llum.

J’Alla nixxennqu li nkunu b'althom.

Huma nies li m’g'andhomx blonn ta’ g'ana tal-art, g'ax g'andhom g'ana

ie'or: lil Kristu li jg'ammarr fihom.

G'alhekk huma setg'u ibieg'u kollox u jaqsmu mal-a'wa. X’jiswa li tkun !'ani u ma jkollox il-mewt

mirbu'a minn Kristu f’&ajtek? X’jiswa li

tkun famul u tgawdi fama tal-g'a!eb, kul'add jafek u jitkellem fuqek, biex

imbag'ad l-i ken kritika tmislek !er'a mo'bija fil-lewwieni tieg'ek u titfg'ek

fl-infern? Kristu biss jiswa; il-bqija

kollox frug'a u vojtt li jg'addi.

Qari

mill-Ktieb tal-Atti tal-Appostli. 4,

32-35

Il-kotra kbira ta' dawk

li emmnu kienu qalb wa'da u ru' wa'da. &add minnhom ma kien jg'id li l-lid li

kellu kien tieg'u, i!da kellhom kollox flimkien.

B'qawwa kbira

l-appostli kienu jag'tu xhieda tal-qawmien tal-Mulej esù, u kul'add kien

il!ibhom 'afna. &add minnhom ma kien jonqsu xejn; g'ax kull min kellu

oqsmu jew djar kien ibig'hom, u l-flus li jda"al minnhom kien imur

iqeg'edhom f'ri!lejn l-appostli. Mbag'ad kien jitqassam kollox skond il-'tie!a

ta' kull wie'ed.

Salm

Responsorjali

It-Tradizzjoni

hi mportanti 'afna g'all-Knisja.

“Tradizzjoni” hija kelma li lkoll smajna dwarha, g'alkemm forsi mhix

tant ara t-tifsira tag'ha.

It-Tradizzjoni tal-Knisja hija l-Memorja tag'ha. Il-Knisja ma tistax tinsa dak li g'addiet

minnu. Meta kitbet il-Van!eli u

t-Testment il- did kollu, kienet qeg'da tni!jel fuq karta xi ftit minn dak li

kienet esperjenzjat, g'addiet minnu.

Jekk hemm miktub li l-a'wa kienu jbieg'u lidhom u jaqsmu kollox

bejniethom, il-Knisja kitbitu dan g'ax kienet g'exitu, kienet g'addietu minnu,

u g'adha tg'addi minnu. M’hemm xejn

miktub li ma se"x fil-&ajja tal-Knisja.

Anke l-Im'abba lejn l-g'edewwa.

Il-Knisja

dan kollu wettqitu u g'exitu mhux g'ax kienet iffurmata minn nies li kien a'jar mill-o'rajn, imma g'ax kien nies li !arrbu xi 'ala tal-g'a!eb: ir ivew l-Ispirtu ta’ esù rebbie' fuq kull tip ta’ bija’. Dawn l-affarijiet ma jsirux g'ax xi 'add jikkmandak tag'milhom, imma g'ax ikollok Spirtu did !ewwa fik, tkun Bniedem did. Din hi l-Konverljoni. Il-Konverljoni vera hi mog'dija, passa!! minn qag'da fejn int m’g'andekx esperjenza ta’ Alla, g'al qag'da totalment differenti li fiha int tkun invadut mill-Ispirtu ta’ esù. In-Nisrani adult, li lejnh irridu n'arsu, lejnh irridu nimxu, huwa bniedem li mietet fih in-natura l-qadima li twieled biha, u inag'tatlu n-natura ta’ Alla nnifsu, u jwettaq l-opri tal-Qdusija g'ax g'andu dan l-Ispirtu u mhux g'ax hu a'jar minnu nnifsu mill-o'rajn.

Il-Knisja

vera hi mag'mula minn nies li jafu li Alla hu tajjeb u li t-tjieba tieg'u hi g'al dejjem. (v. 1). Dawn in-nies ixandru u jer!g'u ixandru: “It-tjieba tieg'U hi g'al dejjem.” Huma jafu li t-tjieba tal-Mulej marret minn fuq, reb'et reb'a enormi: g'ax Kristu farrak il-mewt u salva lil Adam. M’hemmx pessimiju, qatt ma jista’ jkun hemm pessimijmu f’dawk li kellhom laqg'a ma’ esù. G'ax “il-Leminija tal-Mulej g'amlet 'wejje! ta’ 'ila!” (v. 15). Il-Leminija tal-Mulej ma 'allietx lil Kristu mirdum !o qabar. Il-Leminija tal-Mulej splodiet ’il barra l-blata ssi!illata tal-qabar, u qatt ma jista’ jkun hemm pessimiju anke jekk jitbattlu l-knejjes kollha u 'add iktar ma jrid jaf b’xejn, g'ax Kristu qam u Hu qam tassew, Hallelujah! Kollox fih sens fid-dawl tal-G'id, anke l-a'barriet il-'jiena. Ir-reb'a hi tieg'u u Hu jaf x’inhu jag'mel.

Ritornell:

Fa"ru l-Mulej, g'aliex hu tajjeb, g'ax it-tjieba tieg'u g'al dejjem!

Salm
118

&a jg'idu wlied l'rael:

"G'al dejjem it-tjieba tieg'u."

&a tg'id dar Aron:

"G'al dejjem it-tjieba tieg'u."

&a jg'idu dawk li jib|g'u mill-Mulej:

"G'al dejjem it-tjieba tieg'u."

Il-leminja tal-Mulej 'il fuq
merfug'a,

il-leminja tal-Mulej g'amlet 'wejje! ta'
'ila.

Ma mmutx, imma nibqa' ng'ix,

u n'abbar l-g'emejjel tal-Mulej.

&aqarni tassew il-Mulej,

i|da ma telaqnix g'all-mewt.

Il-!ebla li warrbu l-bennejja

saret il-!ebla tax-xewka.

Bis-sa"a tal-Mulej se" dan:

'ala ta' l-g'a!eb f'g'ajnejna.

Dan hu l-jum li g'amel il-Mulej;

'a nifir'u u nithennew fih!

It-Tieni Qari

Il-Van!elu ta'’ San wann u l-Ittri tieg'u huma
 meravilja tal-Isirtu s-Santu g'alina.
 Immeditaw bil-kwiet u fi spirtu ta'’ labra l-Ewwel Ittra tieg'u u taraw
 kemm hu veru dan. Is-silta tal-lum hi
 stqarrija ta'’ barra minn hawn: “Kull min jemmen li esù hu l-Messija hu mwieled
 minn Alla.” (v. 1). Qeg'din nindunaw x’qieg'ed jg'id? Min jemmen tassew li esù li !ie msallab huwa
 l-Iben ta'’ Alla, Alla nnifsu, dan mhux bniedem “normali” imma “spe jali” g'ax
 m’g'andux in-natura umana imma dik divina.
 Min jemmen hu lben Alla u g'andu l-istess natura ta'’ Alla. Kelb g'andu n-natura ta'’ missieru li hu kelb
 b'alu. IL-Kelma ta'’ Alla hawn qeg'da
 tg'idilna li jien u int, jekk nitwiellu mill-!did, jekk isse" il-Mag'mudija
 tag'na, ikollna natura differenti minn dik li g'andna llum, ikollna n-natura
 ta'’ Alla.

U x’inhi l-iktar 'ala li toltok fin-natura ta'’
 Alla? Alla ma jmut qatt! Huwa etern!
 Meta twelidna minn Adam, minn missierna u ommna tal-la'am, ir ivejna
 natura li tmut. Imma jekk nitwiellu minn
 Alla bil-Fidi fi Kristu, din in-natura tinbidel u ninag'taw natura li ma tmut
 qatt. Kellu ra!un is-Salmista, bi
 grazzja profetika, jg'ajjat: “Ma mmutx imma nibqa’ ng'ix!” (S. 118, 17).

Malli l-bniedem jir ievi din in-natura li ma tmut qatt
 ta'’ Alla, &ajtu tinbidel. Int tkun taf
 jekk g'andekx in-natura ta'’ Alla jew le.
 Dawn l-affarijiet mhumiex teoriji gustusi fuq ktieb. Din in-natura jew g'andek jew
 m’g'andekx. Min g'andu hu se jwettag
 'wejje! li qabel kienu mpossibbli g'alih g'ax kellu natura li dejjem g'exet
 f’dell il-mewt.

Malli inti tinag'ta ertezza mill-Isirtu s-Santu li
 jg'amar fik li jg'idlek li int tassew iben Alla, inti tfiq mill-ego!mi kollha
 tal-bnedmin, u tkun tista'’ twettaq il-kmandamenti kollha u fuq kollox tg'ix
 id-Diskors tal-Muntanja li 'abbar Kristu.
 Ma kienx ji ajta bin-nies dak in-nhar Kristu! Kristu kien jaf li dak id-Diskors kien
 impossibli g'an-nies “normali”, imma hu naturali g'al dawk li ji!u adottati
 minn Alla. San wann se jg'idilna li
 “l-kmandamenti tieg'u mhumiex tqal!” (v.
 5, 3).

X’int tg'id wann?
 M’humiex tqal il-kmandamenti?
 Mhux tqil ta'fer lil min feriek bis-serjetà? Mhux tqil li tag'der u tisku!a u t'obb
 lill-g'adu li lilek ma j'obbokx? Mhux
 tqil ma tkunx jieni f’so jetà li tag'ti qima lis-sesswalità 'ajina? Mhux tqil iddawwar 'addek flok tpatti? Mhux tqil tag'ti u
 tag'ti u ter!a’
 tag'ti? Mhux tqil ma tiqafx kontra

I-in!ustizzji li jsirulek? Mhux tqil dan? Tant hu tqil li jmur kontra n-natura tal-bniedem.

Imma hu appunta g'alhekk li wanni, mimli bil-fer' jg'id li mhumiex tqal l-opri tal-ajja ta' Dejjem. G'ax dawn huma mpossibli g'al dawk li g'adhom bin-natura li twieldu biha, imma g'al dawk li fihom se'et g'al kollox dak li tg'id il-Mag'mudija, (imut il-qadim u jitwieled il-Idid), dan kollu tassew li jsir 'afif. Ner' ng'id, mhux g'ax in-Nisrani, minnu nnifsu hu a'jar mill-o'rajn. Hu nnifsu jg'a!el jg'idlek li mhux veru. Imma g'ax fih tg'ammarr Qawwa dida, dik il-Qawwa li 'ar!et lil Kristu mill-qabar.

Dawn huma 'wejje! tal-g'aleb. Jistg'u jiru lilna? Iva!
Ir ivejna l-Mag'mudija b'ala rahan li Alla jrid jag'mel din il-bidla fina!

Qari
mill-Ewwel Ittra ta' San wann Appostlu.
5, 1-6

Kull
min jemmen li esù hu l-Messija hu mwieled minn Alla, u kull min i'obb lill-Missier i'obb lil min twieled minnu. Minn dan nafu li n'obbu lil ulied Alla, meta n'obbu 'l Alla u nag'mlu l-kmandamenti tieg'u. G'ax din hi l-im'abba ta' Alla, li n'jommu l-kmandamenti tieg'u; u l-kmandamenti tieg'u m'humiex tqal; g'ax kull min hu mwieled minn Alla jeg'leb lid-dinja.

Din
hi r-reb'a fuq id-dinja: il-fidi tag'na. G'ax min hu dak li jeg'leb lid-dinja, jekk mhux min jemmen li esù hu l-Iben ta' Alla?

Dan huwa dak li lie bl-ilma u d-demmm, esù Kristu; mhux bl-ilma biss, i|da bl-ilma u d-demmm. U l-Ispirtu hu li jixhed, g'ax l-Ispirtu hu verità.

Evan!elju

G'idna 'afna 'wejje! ta'rsquo; barra minn hawn. Min se jemmen li jistg'u jiru jekk mhux min tmissu l-Grazzja? Min se jitlob lill-Missier biex jag'tih natura !dida jekk mhux dak li di!a g'andu qalbu milquta mill-Grazzja? G'ax kollox hu xog'ol Alla, mill-bidu sal-a"ar. Minn n'fusna, a'na lkoll Tumas. Irridu naraw biex nemmnu. Dan hu l-!add ta'rsquo; Tumas. Dejjem niltaqq'u mieg'u, miskin, f'rsquo;dan il-|mien sabi' g'all-Knisja. Imma, ner!a'rsquo; ng'id, a'na lkoll Tumas. U Alla'ares ma tkunx il-Grazzja li ta'dem fina b'rsquo;mod hekk ar li nispi aw a'na wkoll nemmnu g'ax ”naraw”.

In-Nisrani jemmen li Alla huwa M'abba g'ax, bi Grazzja, iltaqa'rsquo; ma'rsquo; din l-Im'abba u ma setax ma jemminhiex. L-Appostli l-o'ra wkoll emmnu g'ax raw. Lil Marija ta'rsquo; Magdala ma emmnuhiex sakemm kienu g'adhom ma rawx huma wkoll. Imma Alla jag'mel l-g'e!ubijiet f'rsquo;nies dg'ajfa li mhuma a'jar minn 'add. Kien b'rsquo;dawn in-nies li l-Mulej ikkonverta l-Imperu Ruman u xerred il-Knisja mad-dinja kollha! L-ewwel 'ala li l-Inka tal-Peru u l-Aztek tal-Messiku raw meta waslu l-bojod mill-Ewropa kien il-Kur ifiss li l-missjunarju kien !orr f'rsquo;idu malli jaqbe| fl-ilma minn !od-dg'ajsa. Dan mhux spirtu tal-bnedmin imma ta'rsquo; Alla. Din mhix in-natura ta'rsquo; Adam imma dik !dida mirbu'a g'alina minn Kristu rxuxtat. Hallelujah!

Versett: Hallelujah! Tumas, emmint g'ax rajtni, ig'id il-Mulej; henjin dawk li ma rawx u emmnu. Hallelujah.

Dak in-nhar fil-g'axija, fl-ewwel jum tal-!img'a, meta d-dixxipli kienu flimkien imbe||g'a mil-Lhud, bil-bibien mag'luqa, !ie esù u qag'ad f'nofshom; u qalilhom: "Is-sliem g'alikom!" Kif qal hekk, uriehom idejh u !enbu. Id-dixxipli fer'u meta raw lill-Mulej. Mbag'ad esù tenna jg'idilhom: "Is-sliem g'alikom! Kif il-Missier bag'at lili, hekk jien nibg'at lilkom." Kif qal hekk, nefa' fuqhom u qalilhom: "&udu l-Ispirtu s-Santu. Dawk li ta'frulhom dnubiethom ikunu ma'fura, u dawk li ||ommuhomlhom ikunu mi|muma."

Tumas,

wie'ed mit-Tnax, jg'idulu t-Tewmi, ma kienx mag'hom meta !ie
esù. G'alhekk id-dixxipli l-o'ra qalulu: "Rajna l-Mulej."
Ijda hu qalilhom: "Jekk ma narax f'idejh il-marka ta' l-imsiemer u ma
nqig'edx sebg'i fuq il-marka ta' l-imsiemer u idi fuq !enbu, jien ma
nemminx." Tmint ijiem wara, id-dixxipli re!g'u kienu !ewwa, u
Tumas mag'hom. Il-bibien kienu mag'luqa, imma esù da'al, qag'ad f'nofshom, u
qalilhom: "Is-sliem g'alikom!" Mbag'ad qal lil Tumas:
" ib sebg'ek hawn u ara idejja, u ressaq idek u qeg'edha fuq !enbi; tkunx
bniedem bla fidi, ijda emmen." Wie!eb Tumas u qallu:
"Mulej tieg'i u Alla tieg'i!" Qallu esù: "Emmint
g'ax rajtni! Henjin dawk li ma rawx u emmnu."

Hemm

'afna sinjali o'ra li esù g'amel quddiem id-dixxipli tieg'u u li m'humiex
imni||la f'dan il-ktieb. Ijda dawn inkitbu sabiex intom temmnu li
esù hu l-Messija l-Iben ta' Alla, u biex bit-twemmin tag'kom ikollkom il-'ajja
f'ismu.